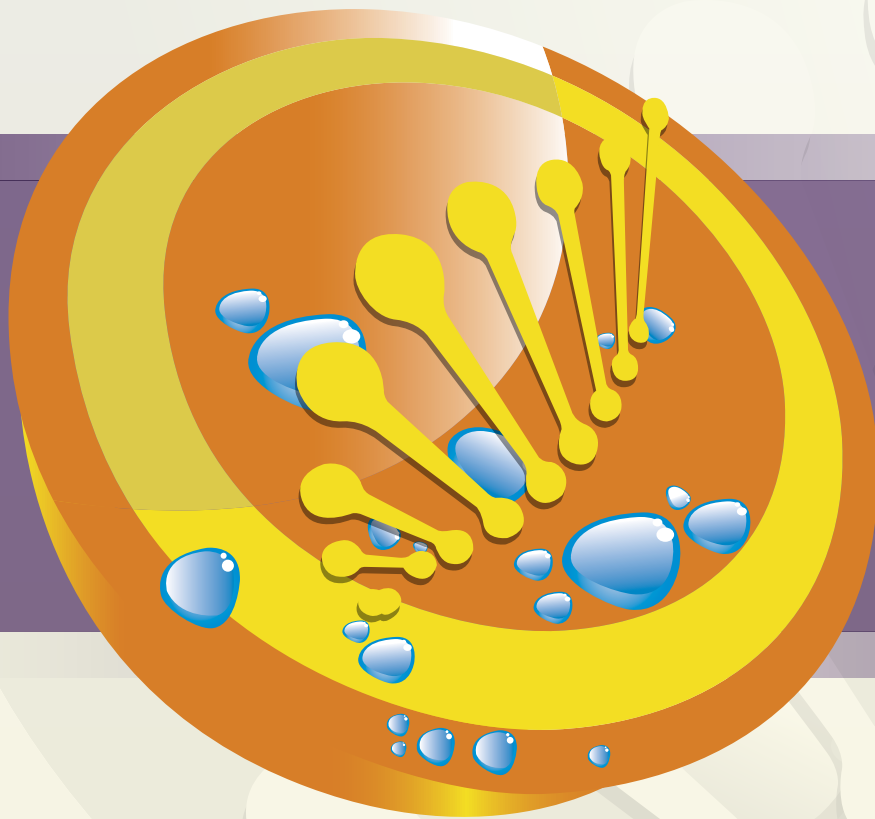




JABATAN BIOKESELAMATAN



**Matriks
Penguatkuasaan
Biokeselamatan
Bersepadu
(Semenanjung
Malaysia)**

EDISI KEDUA



JABATAN BIOKESELAMATAN

Matriks Penguatkuasaan Biokeselamatan Bersepadu (Semenanjung Malaysia)

SIDANG PENGARANG:

Dr. Azalia binti Mohamed
En. George Wise Ajom
Dr. Norwati binti Adnan
Pn. Norazwana binti Aizon
En. Raimi bin Rosmin



Hak cipta © Jabatan Biokeselamatan.

Hak cipta terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan mana-mana bahagian artikel dan isi kandungan buku ini dalam apa jua bentuk dan dengan apa jua cara sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanikal, rakaman atau cara lain sebelum mendapat izin bertulis daripada penerbit terlebih dahulu.

Buku ini akan diteliti dari semasa ke semasa sekiranya terdapat perubahan bidang kuasa agensi-agensi Kerajaan yang terlibat mahupun sebarang perubahan maklumat yang berkaitan.

Diterbitkan oleh:

Jabatan Biokeselamatan

Aras 1, Podium 2, Wisma Sumber Asli

No. 25, Persiaran Perdana, Presint 4

62574 Putrajaya, Malaysia

Tel: 03-8886 1580

Faks: 03-8890 4935

Laman Web: www.biosafety.gov.my

Terbitan Kedua 2020.

ISBN No.: 978-967-18663-0-6

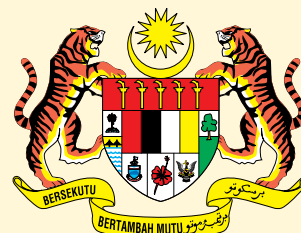
ISI KANDUNGAN

• Pengenalan	02
• Objektif Matriks	03
• Matriks Penguatkuasaan Biokeselamatan Bersepadu (Semenanjung Malaysia)	04
• Bidang Kuasa Jabatan Biokeselamatan (JBK) Dengan Agensi-Agensi Kerajaan: Kementerian Kesihatan Malaysia (MOH)	
- Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan (BKMM)	06
- Bahagian Perkhidmatan Farmasi (BPF)	08
- Bahagian Kawalan Penyakit (BKP)	10
• Bidang Kuasa Jabatan Biokeselamatan (JBK) Dengan Agensi-Agensi Kerajaan: Kementerian Pertanian dan Industri Makanan (MAFI)	
- Jabatan Perkhidmatan Veterinar (DVS)	12
- Jabatan Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS)	14
- Jabatan Pertanian Malaysia (DOA)	16
- Jabatan Perikanan Malaysia (DOF)	18
• Bidang Kuasa Jabatan Biokeselamatan (JBK) Dengan Agensi-Agensi Kerajaan: Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI)	
- Jabatan Kimia Malaysia (KIMIA)	20
• Bidang Kuasa Jabatan Biokeselamatan (JBK) Dengan Agensi-Agensi Kerajaan: Kementerian Tenaga dan Sumber Asli (KeTSA)	
- Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM)	21
- Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia (JPSM)	22
- Bahagian Pengurusan Biodiversiti dan Perhutanan (BBP)	24
• Galeri Penguatkuasaan Biokeselamatan Bersepadu Antara Agensi Semenanjung Malaysia	26
• Alamat, E-mel dan Nombor Untuk Dihubungi Bagi Agensi-Agensi Berkaitan	28



PENGENALAN

Pembangunan Matriks Penguatkuasaan Bersepadu Antara Agensi Kerajaan merupakan salah satu usaha kearah memperkukuhkan aspek penguatkuasaan Akta Biokeselamatan 2007. Dalam menghasilkan Matriks ini, Jabatan Biokeselamatan (JBK) di bawah Kementerian Alam Sekitar dan Air telah mengadakan beberapa siri konsultasi melibatkan agensi-agensi Kerajaan seperti berikut:



Kementerian	Agensi yang Terlibat
Kementerian Pertanian dan Industri Makanan (MAFI)	- Jabatan Perkhidmatan Veterinar (DVS) - Jabatan Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS) - Jabatan Pertanian (DOA) - Jabatan Perikanan (DOF)
Kementerian Kesihatan Malaysia (MOH)	- Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan (BKMM) - Bahagian Perkhidmatan Farmasi (BPF) - Bahagian Kawalan Penyakit (BKP)
Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI)	Jabatan Kimia Malaysia (KIMIA)
Kementerian Tenaga dan Sumber Asli (KeTSA)	- Bahagian Biodiversiti dan Perhutanan (BBP) - Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia (JPSM) - Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM)

Matriks ini akan diteliti dari semasa ke semasa mengikut keperluan terutamanya jika terdapat perubahan bidang kuasa agensi-agensi Kerajaan yang terlibat.



OBJEKTIF MATRIKS

Penguatkuasaan Akta Biokeselamatan 2007 memerlukan kerjasama yang erat antara agensi-agensi Kerajaan yang berkaitan. Buku ini adalah salah satu bahan rujukan penting semasa melaksanakan Akta berkenaan terutamanya dalam mengawal selia pelepasan, pengimportan, pengeksporan dan kegunaan terkawal organisma yang diubah suai secara genetik (**Genetically Modified Organism, GMO**) dan pelepasan hasilnya. Dengan adanya Matriks ini, ia diharap dapat mengurangkan kekeliruan yang mungkin timbul dalam menentukan peranan setiap agensi Kerajaan yang berkaitan semasa mengendalikan GMO dan bukan GMO serta hasilan kedua-duanya.



MATRIKS
PENGUATKUASAAN
BIOKESELAMATAN
BERSEPADU
(SEMENANJUNG
MALAYSIA)

Nota:		Rujukan:	
GM ^a	Kegunaan terkawal dan penghasilan		
GM ^b	Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952		
GM ^c	JBK mengawalselia semua perlabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawalselia oleh BKKM (Peraturan-Peraturan Makanan 1985)		
√ ^d	Hanya penguatkuasaan melibatkan pelabelan makanan manusia di bawah Akta Makanan 1983		
√ ^e	Ujian klinikal dan jualan		
√ ^f	Hanya melibatkan Akta Perdagangan Antarabangsa Mengenai Spesis Terancam 2008 [Akta 686]		
√ ^g	Hanya melibatkan akses kepada sumber biologi/genetik sahaja		
Ikan*	Ikan seperti definasi dalam Akta Perikanan 1985		
√(M)	Mikroorganisma		
√(D)	Drug		
JKTPMOBO	Jawatan Kuasa Teknikal Pengimportan Mikroorganisma dan Bahan Organan		

KEMENTERIAN	KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI		Mikroorganisma yang teribat dengan:						Tisu Manusia / Lain-lain		Ikan*		Haiwan dan Hasilan		Tumbuhan, Produk Tumb, Artikel Terkawal & Tumb Akuatik		Perhutanan		Vaksin/Biologik						Lain-lain				
			Manusia	Makanan Manusia	Biopestisida	Biofertiliser	Bioremediasi	Permit Import/ Eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Penanaman	Pengeluaran Hasil	Manusia		Haiwan		Ikan		Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan		Pelabelan GMO
																			Kelulusan	Permit Import/ Eksport	Kelulusan	Permit Import/ Eksport	Kelulusan	Permit Import/ Eksport					
																											Kelulusan		
KASA	Jabatan Biokeselamatan																												
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM	GM	GM	GM	GM				GM		GM		GM ^a		GM	GM	GM ^a		GM ^a		GM ^a		GM ^b	GM	GM		GM ^c
MOH	Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan																												
	Akta Makanan 1983 [Akta 281]	Bhg Keselamatan dan Kualiti Makanan		✓																									✓ ^d
	Akta Makanan 1983 [Akta 281] dan Akta Biokeselamatan 2007 [Akta678]	Makmal Kesihatan Awam Kebangsaan																							✓				
		Makmal Keselamatan dan Kualiti Makanan																							✓				
	Bahagian Perkhidmatan Farmasi																												
	Akta Racun 1952 [Akta 366]	Biro Pengawalan Farmaseutikal Kebangsaan																	v(D)							✓			
	Akta Jualan Dadah 1952 [Akta 368]																												
	Bahagian Kawalan Penyakit																												
Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 [Akta 342]	Sektor Kesihatan Antarabangsa/Cawangan Penyakit Berjangkit	✓						✓	✓											✓ (M)									
MAFI	Jabatan Perkhidmatan Veterinar																												
	Akta Binatang 1953 (Semak 2006) [Akta 674]	Seksyen Perkhidmatan dan Import/Eksport										✓																	
		Seksyen Kawalan Penyakit Haiwan & Zoonatik																			✓ ^e								
	Akta Makanan Haiwan 2009 [Akta 698]	Seksyen Pemakanan Haiwan																								✓			
	Jabatan Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS)																												
	Akta Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia 2011 [Akta 728]	Bahagian Import/Eksport dan Data						✓				✓		✓			✓				✓		✓					✓	
	Jabatan Pertanian																												
	Akta Kuarantin Tumbuhan 1976 [Akta 167]	Bhg Biosekuriti Tumbuhan (JKTPMOBO)	✓	✓	✓	✓	✓																						
		Bhg Biosekuriti Tumbuhan (JK Analisis Risiko Perosak)													✓														
	Akta Racun Makhluk Perosak 1974 [Akta 149]	Bhg Kawalan Racun Perosak (Lembaga Racun Makhluk Perosak)			✓																								
Jabatan Perikanan																													
Akta Perikanan 1985 [Akta 317]	Bahagian Biosekuriti Perikanan									✓																			
	Ketua Pengarah Perikanan																					✓							
MOSTI	Jabatan Kimia Malaysia																												
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Unit GMO																								✓			
KeTSA	Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia																												
	Akta Perhutanan Negara 1984 [Akta 313]	Bahagian Penguatkuasaan Hutan															✓	✓											
	Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia																												
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Makmal Genetik																								✓			
	Bahagian Pengurusan Biodiversiti dan Perhutanan																												
	Akta Perdagangan Antarabangsa Mengenai Spesis Terancam 2008 [Akta 686]	Bahagian Pengurusan Biodiversiti dan Perhutanan								✓ ^f		✓ ^f		✓ ^f															
Akta Akses kepada Sumber Biologi dan Perkongsian Faedah 2017 [Akta 795]								✓ ^g		✓ ^g		✓ ^g		✓ ^g															



BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA (MOH) BAHAGIAN KESELAMATAN DAN KUALITI MAKANAN (BKMM)

CATATAN

- i. Pengimportan / pengeksporan mikroorganisma yang terlibat dengan manusia:**
 - Perlu Kelulusan daripada Sektor Kesihatan Antarabangsa, Bahagian Kawalan Penyakit, MOH.
 - Perlu Kelulusan daripada JKTPMOBO, DOA.
- ii. Pengimportan / pengeksporan mikroorganisma yang terlibat dengan makanan manusia (industri):**
 - Perlu kelulusan daripada Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan, MOH.
 - Perlu Kelulusan daripada JKTPMOBO, DOA.
- iii. Pengimportan / pengeksporan mikroorganisma GMO yang terlibat dengan manusia:**
 - Perlu kelulusan daripada Sektor Kesihatan Antarabangsa, Bahagian Kawalan Penyakit, MOH.
 - Perlu kelulusan daripada JKTPMOBO, DOA.
 - Perlu kelulusan LBK melalui JBK.
- iv. Pengimportan / pengeksporan mikroorganisma GMO yang terlibat dengan makanan manusia (industri):**
 - Perlu kelulusan daripada Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan, MOH.
 - Perlu kelulusan daripada JKTPMOBO, DOA.
 - Perlu kelulusan LBK melalui JBK.
- v. Pemantauan aktiviti melibatkan mikroorganisma GMO yang terlibat dengan manusia dan makanan manusia (Industri):**
 - Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.
- vi. Pengesanan GMO**
 - Makmal Kesihatan Awam Kebangsaan (MKAK) dan Makmal Keselamatan dan Kualiti Makanan (MKKM) menjalankan analisis pengesanan GMO ke atas sampel-sampel yang dihantar oleh JBK dan agensi berkaitan untuk tujuan pemantauan dan penguatkuasaan.

MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU (SEMENANJUNG MALAYSIA)

BAHAGIAN KESELAMATAN DAN KUALITI MAKANAN (BKMM)

KEMENTERIAN	KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI		Mikroorganisma yang teribat dengan:							Lain-lain				
			Manusia	Makanan Manusia	Biopestisida	Biofertiliser	Bioremediasi	Permit Import/Eksport	Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan		Pelabelan GMO	
											Kelulusan	Kelulusan		Permit Import/ Eksport
KASA	Jabatan Biokeselamatan													
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM	GM	GM	GM	GM		GM ^b	GM	GM			GM ^c
MOH	Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan													
	Akta Makanan 1983 [Akta 281]	Bhg Keselamatan dan Kualiti Makanan		✓										✓ ^d
	Akta Makanan 1983 [Akta 281] dan Akta Biokeselamatan 2007 [Akta678]	Makmal Kesihatan Awam Kebangsaan								✓				
		Makmal Keselamatan dan Kualiti Makanan								✓				
Nota:														
Rujukan:														
GM ^b	Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952													
GM ^c	JBK mengawalselia semua pelabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawalselia oleh BKKM (Peraturan-Peraturan Makanan 1985)													
✓ ^d	Hanya penguatkuasaan melibatkan pelabelan makanan manusia di bawah Akta Makanan 1983													



BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA (MOH) BAHAGIAN PERKHIDMATAN FARMASI (BPF)

CATATAN

i. Pengimportan dan penjualan vaksin / biologik untuk manusia:

- Vaksin / Biologik untuk Manusia samada GMO atau non-GMO yang tidak berdaftar dengan BPFK memerlukan Kelulusan daripada Ketua Pengarah Kesihatan (KPK).
- Bagi kegunaan selain daripada rawatan perubatan dan kajian klinikal, ianya dikawal di bawah Akta Racun 1952.

ii. Pemantauan aktiviti berkaitan Produk farmaseutikal untuk manusia dan haiwan:

- Biro Pengawasan Farmaseutikal Kebangsaan (BPFK) bertanggungjawab sepenuhnya ke atas pemantauan semua aktiviti berkaitan dengan farmaseutikal manusia dan haiwan.
- Produk farmaseutikal adalah dikecualikan di bawah Akta Biokeselamatan 2007.

iii. Penghasilan vaksin / biologik GMO untuk manusia di dalam negara:

- JBK bertanggungjawab mengawal selia aktiviti kegunaan terkawal dan proses penghasilan vaksin / biologik GMO untuk manusia.
- BPFK akan mengawal selia ujian klinikal dan pengawalan penjualan vaksin / biologik GMO untuk manusia.

MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU (SEMANANJUNG MALAYSIA)

BAHAGIAN PERKHIDMATAN FARMASI (BPF)

KEMENTERIAN	KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI		Vaksin/Biologik						Lain-lain					
			Manusia		Haiwan		Ikan		Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan		Pelabelan GMO	
			Kelulusan	Permit Import/ Eksport	Kelulusan	Permit Import/ Eksport	Kelulusan	Permit Import/ Eksport			Kelulusan	Permit Import/ Eksport		
KASA	Jabatan Biokeselamatan													
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM ^a		GM ^a		GM ^a		GM ^b	GM	GM		GM ^c	
MOH	Bahagian Perkhidmatan Farmasi													
	Akta Racun 1952 [Akta 366]	Biro Pengawalan Farmaseutikal Kebangsaan	√(D)						√					
	Akta Jualan Dadah 1952 [Akta 368]													

Nota:		Rujukan:	
GM ^a	↑ Kegunaan terkawal dan penghasilan		
GM ^b	↑ Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952		
GM ^c	↑ JBK mengawalselia semua pelabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawalselia oleh BKKM (Peraturan-Peraturan Makanan 1985)		
√(D)	↑ Drug		



BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA (MOH) BAHAGIAN KAWALAN PENYAKIT (BKP)

CATATAN

i. Pengimportan / pengeksporan Mikroorganisma Patogenik:

- Perlu kelulusan daripada Sektor Kesihatan Antarabangsa, Bahagian Kawalan Penyakit, MOH.
- Perlu Kelulusan daripada JKTPMOBO, DOA.

ii. Pengimportan / pengeksporan Mikroorganisma GMO Patogenik:

- Perlu kelulusan daripada Sektor Kesihatan Antarabangsa, Bahagian Kawalan Penyakit, MOH.
- Perlu kelulusan dari JKTPMOBO, DOA.
- Perlu kelulusan LBK melalui JBK.

iii. Pengimportan / pengeksporan tisu manusia:

- Memerlukan kelulusan daripada Sektor Kesihatan Antarabangsa, Bahagian Kawalan Penyakit, MOH.

iv. Pengimportan / pengeksporan tisu manusia GMO (jika ada):

- Perlu kelulusan daripada Sektor Kesihatan Antarabangsa, Bahagian Kawalan Penyakit, MOH.
- Perlu kelulusan LBK melalui JBK.

v. Pemantauan aktiviti Mikroorganisma GMO Patogenik:

- Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.

vi. Pengimportan / pengeksporan mikroorganisma yang terlibat dalam penghasilan vaksin / biologik untuk manusia:

- Perlu kelulusan dan permit import-eksport daripada Cawangan Penyakit Berjangkit, Bahagian Kawalan Penyakit, MOH.

vii. Pengimportan / pengeksporan mikroorganisma GMO yang terlibat dalam penghasilan vaksin / biologik untuk manusia:

- Perlu kelulusan dan permit import-eksport daripada Cawangan Penyakit Berjangkit, Bahagian Kawalan Penyakit, MOH.
- Perlu kelulusan dari LBK melalui JBK.

viii. Pemantauan aktiviti melibatkan mikroorganisma GMO yang terlibat dalam penghasilan vaksin / biologik untuk manusia:

- Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.

ix. Penggunaan mikroorganisma GMO yang terlibat dalam penghasilan vaksin / biologik untuk manusia di dalam negara:

- JBK bertanggungjawab mengawal selia aktiviti kegunaan terkawal serta proses penghasilan vaksin / biologik tersebut.
- Bahagian Pengawasan Farmaseutikal Kebangsaan akan mengawal selia ujian klinikal dan penjualan vaksin / biologik berkenaan.

MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU (SEMANANJUNG MALAYSIA)

BAHAGIAN KAWALAN PENYAKIT (BKP)

KEMENTERIAN	KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI AGENSİ KERAJAAN DAN AKTA BERKAITAN		Mikroorganisma yang teribat dengan:						Tisu Manusia / Lain-lain		Vaksin/ Biologik		Lain-lain																								
			Manusia	Makanan Manusia	Biopestisida	Biofertiliser	Bioremediasi	Permit Import/Eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Manusia		Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan		Pelabelan GMO																				
											Kelulusan	Permit Import/ Eksport																									
															Kelulusan	Permit Import/ Eksport																					
KASA	Jabatan Biokeselamatan																																				
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM	GM	GM	GM	GM					GM ^a		GM ^b	GM	GM		GM ^c																			
MOH	Bahagian Kawalan Penyakit																																				
	Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 [Akta 342]	Sektor Kesihatan Antarabangsa/ Cawangan Penyakit Berjangkit	✓						✓	✓		✓(M)																									
Nota:																			Rujukan:																		
GM ^a		Kegunaan terkawal dan penghasilan																																			
GM ^b		Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952																																			
GM ^c		JBK mengawalselia semua pelabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawalselia oleh BKMM [Peraturan-Peraturan Makanan 1985]																																			
✓(M)		Mikroorganisma																																			



BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI MAKANAN (MAFI) JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR (DVS)

CATATAN

i. Pengimportan / pengeksporan haiwan dan hasilan:

- Perlu kelulusan daripada Seksyen Perkhidmatan dan Import / Eksport, DVS.
- Perlu permit import / eksport daripada Jabatan Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS).

ii. Pengimportan / pengeksporan haiwan GMO dan hasilan:

- Perlu kelulusan daripada Seksyen Perkhidmatan dan Import / Eksport, DVS.
- Perlu permit import / eksport daripada Bahagian Import/Eksport dan Data, Jabatan Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS).
- Perlu kelulusan Lembaga BiokeSELamatan Kebangsaan (LBK) melalui Jabatan BiokeSELamatan (JBK).

iii. Pemantauan aktiviti melibatkan haiwan GMO dan hasilan:

- Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.

iv. Pengimportan / pengeksporan Vaksin / Biologik untuk haiwan:

- Perlu kelulusan daripada Seksyen Kawalan Penyakit Haiwan & Zoonatik, DVS.
- Perlu permit import / eksport daripada Bahagian Import/Eksport dan Data, MAQIS.

v. Pengimportan / pengeksporan Vaksin / Biologik GMO untuk haiwan:

- Perlu kelulusan daripada Seksyen Kawalan Penyakit Haiwan & Zoonatik, DVS.
- Perlu permit import / eksport daripada Bahagian Import/Eksport dan Data, MAQIS.
- Perlu kelulusan LBK melalui JBK.

vi. Pemantauan aktiviti melibatkan Vaksin / Biologik GMO untuk Haiwan:

- Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.

vii. Penghasilan vaksin / biologik GMO untuk haiwan di dalam negara:

- Aktiviti kegunaan terkawal serta proses penghasilan vaksin / biologik GMO dikawal selia oleh SPP, JBK.
- Ujian klinikal dan aktiviti penjualan Vaksin / Biologik GMO untuk haiwan dikawal selia oleh DVS.

viii. Pengimportan Makanan Haiwan (MH) dan Bahan Tambahan Makanan Haiwan (BTMH)

- Perlu Permit Import dari Bahagian Import/Eksport dan Data, MAQIS bagi pengimportan makanan haiwan dan bahan tambahan makanan haiwan.
- Perlu kelulusan Lembaga Makanan Haiwan (LMH), Seksyen Pemakanan Haiwan, DVS bagi pengimportan bahan tambahan makanan haiwan.

ix. Pengimportan MH & BTMH yang mengandungi GMO

- Perlu Permit Import dari Bahagian Import/Eksport dan Data, MAQIS bagi pengimportan makanan haiwan.
- Perlu kelulusan Lembaga Makanan Haiwan (LMH), Seksyen Pemakanan Haiwan, DVS bagi pengimportan bahan tambahan makanan haiwan.
- Perlu kelulusan LBK melalui JBK bagi kedua-dua MH & BTMH yang mengandungi GMO.

x. Pemantauan aktiviti melibatkan MH & BTMH yang mengandungi GMO

- Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.

MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU (SEMENANJUNG MALAYSIA)

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR (DVS)

KEMENTERIAN	KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI		Haiwan dan Hasilan		Vaksin/ Biologik		Lain-lain					
			Kelulusan	Permit import/ eksport	Haiwan		Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan		Pelabelan GMO	
					Kelulusan	Permit Import/ Eksport			Kelulusan	Permit Import/ Eksport		
KASA	Jabatan Biokeselamatan											
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM		GM ^a		GM ^b	GM	GM			GM ^c
MAFI	Jabatan Perkhidmatan Veterinar											
	Akta Binatang 1953 (Semak 2006) [Akta 674]	Seksyen Perkhidmatan dan Import/ Eksport	✓									
		Seksyen Kawalan Penyakit Haiwan & Zoonatik			✓ ^e							
	Akta Makanan Haiwan 2009 [Akta 698]	Seksyen Pemakanan Haiwan							✓			
Nota:												
Rujukan:												
GM ^a	Kegunaan terkawal dan penghasilan											
GM ^b	Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952											
GM ^c	JBK mengawalselia semua pelabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawalselia oleh BKKM [Peraturan-Peraturan Makanan 1985]											
✓ ^e	Ujian klinikal dan jualan											



**BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN
KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI MAKANAN (MAFI)
JABATAN PERKHIDMATAN KUARANTIN DAN PEMERIKSAAN
MALAYSIA (MAQIS)**

CATATAN

- i. **Pengimportan / pengeksporan biofertiliser (jika mengandungi bahan haiwan seperti najis haiwan), ikan, haiwan dan hasilan, vaksin / biologik untuk haiwan dan ikan :**
 - Perlu permit import / eksport dari Bahagian Import/Eksport dan Data, MAQIS.
- ii. **Pengimportan / pengeksporan biofertiliser GMO (jika mengandungi bahan haiwan GMO seperti najis haiwan GMO), ikan GMO, haiwan GMO dan hasilan, vaksin / biologik GMO untuk haiwan dan ikan.**
 - Perlu permit import / eksport dari Bahagian Import/Eksport dan Data, MAQIS.
 - Perlu kelulusan Lembaga Biokeselamatan Kebangsaan (LBK) melalui JBK.
- iii. **Pemantauan aktiviti melibatkan biofertiliser GMO, ikan GMO, haiwan GMO dan hasilan, vaksin / biologik GMO untuk haiwan dan ikan.**
 - Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.

MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU (SEMENANJUNG MALAYSIA)

JABATAN PERKHIDMATAN KUARANTIN DAN PEMERIKSAAN MALAYSIA (MAQIS)

KEMENTERIAN	KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI		Manusia		Makanan Manusia	Biopestisida	Biofertiliser	Bioremediasi	Permit Import/Eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Kelulusan	Penanaman	Pengeluaran Hasil	Haiwan		Ikan		Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan	Lain-lain		
																					Kelulusan	Permit Import/ Eksport	Kelulusan	Permit Import/ Eksport						
KASA	Jabatan Biokeselamatan		Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan				GM	GM	GM	GM	GM		GM		GM		GM ^a		GM	GM	GM ^a		GM ^a		GM ^b	GM	GM		GM ^c
	Jabatan Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS)			Akta Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia 2011 [Akta 728]	Bahagian Import/Eksport dan Data							✓		✓		✓		✓			✓		✓						✓	
MAFI	Jabatan Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS)		Akta Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia 2011 [Akta 728]		Bahagian Import/Eksport dan Data							✓		✓		✓		✓			✓		✓							✓
	Nota:			Rujukan:																										
	GM ^a	Kegunaan terkawal dan penghasilan																												
	GM ^b	Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952																												
	GM ^c	JBK mengawalselia semua pelabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawalselia oleh BKKM (Peraturan-Peraturan Makanan 1985)																												
	Ikan [*]	Ikan seperti definasi dalam Akta Perikanan 1985																												



BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI MAKANAN (MAFI) JABATAN PERTANIAN MALAYSIA (DOA)

CATATAN

i. Pengimportan dari semua negara dan pengeksporan / pengimportan dari Semenanjung ke Sabah & Sarawak bagi mikroorganisma (biofertiliser, biopestisida, bioremediasi) dan patogenik.

- Perlu kelulusan dari Jawatan Kuasa Teknikal Pengimportan Mikroorganisma dan Bahan Organan (JKTPMOBO), Bahagian Biosekuriti Tumbuhan, DOA.
- Perlu kelulusan dari Lembaga Racun MakhluK Perosak (LRMP), Bahagian Kawalan Racun Perosak, DOA - hanya untuk biopestisida.

ii. Pengimportan dari semua negara dan pengeksporan / pengimportan dari Semenanjung ke Sabah & Sarawak bagi bahan organan dan mikroorganisma GMO (biofertiliser, biopestisida, bioremediasi) yang patogenik kepada tumbuhan, manusia, haiwan, ikan dan alam sekitar.

- Perlu kelulusan dari JKTPMOBO, Bahagian Biosekuriti Tumbuhan, DOA.
- Perlu kelulusan dari LRMP, Bahagian Kawalan Racun Perosak, DOA - hanya untuk biopestisida GMO.
- Perlu kelulusan dari LBK melalui JBK.

iii. Pengimportan tumbuhan, produk tumbuhan, artikel terkawal dan tumbuhan akuatik:

- Memerlukan kelulusan serta permit import dari Jawatankuasa Analisis Risiko Perosak (JKPRA), Bahagian Biosekuriti Tumbuhan, DOA.
- Artikel terkawal – merujuk kepada tanah, mineral, serangga (perosak atau agen biologi)

iv. Pengimportan tumbuhan GMO, produk tumbuhan GMO, artikel terkawal GMO dan tumbuhan akuatik GMO:

- Perlu kelulusan serta permit import daripada JKPRA, Bahagian Biosekuriti Tumbuhan, DOA.
- Perlu kelulusan LBK melalui JBK.

v. Pemantauan aktiviti melibatkan mikroorganisma GMO untuk biofertiliser, bioremediasi, biopestisida dan patogenik, tumbuhan GMO serta akuatik GMO:

- Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.

MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU (SEMENANJUNG MALAYSIA)

JABATAN PERTANIAN MALAYSIA (DOA)

KEMENTERIAN	KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI		Mikroorganisma yang teribat dengan:							Tumbuhan, Produk Tumb, Artikel Terkawal & Tumb Akuatik		Lain-lain					
			Manusia	Makanan Manusia	Biopestisida	Biofertiliser	Bioremediasi	Permit Import/Eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan		Pelabelan GMO		
			Kelulusan										Kelulusan	Permit Import/ Eksport			
KASA	Jabatan Biokeselamatan																
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM	GM	GM	GM	GM		GM ^a		GM ^b	GM	GM		GM ^c		
	Jabatan Pertanian																
	Akta Kuarantin Tumbuhan 1976 [Akta 167]	Bhg Biosekuriti Tumbuhan [JKTPMOBO]	✓	✓	✓	✓	✓										
		Bhg Biosekuriti Tumbuhan [JK Analisis Risiko Perosak]							✓								
	Akta Racun Makhluk Perosak 1974 [Akta 149]	Bhg Kawalan Racun Perosak (Lembaga Racun Makhluk Perosak)			✓												
Nota:																	
Rujukan:																	
GM ^a	Kegunaan terkawal dan penghasilan																
GM ^b	Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952																
GM ^c	JBK mengawalselia semua pelabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawalselia oleh BKKM (Peraturan-Peraturan Makanan 1985)																
JKTPMOBO	Jawatan Kuasa Teknikal Pengimportan Mikroorganisma dan Bahan Organan																



BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI MAKANAN (MAFI) JABATAN PERIKANAN MALAYSIA (DOF)

CATATAN

i. Pengimportan / pengeksportan ikan:

- Perlu kelulusan daripada Bahagian Biosekuriti Perikanan, DOF
- Perlu permit import / eksport dari Bahagian Import/Eksport dan Data, MAQIS.

ii. Pengimportan / pengeksportan ikan GMO

- Perlu kelulusan daripada Bahagian Biosekuriti Perikanan, DOF.
- Perlu permit import / eksport dari Bahagian Import/Eksport dan Data, MAQIS.
- Perlu kelulusan LBK melalui JBK.

iii. Pemantauan aktiviti melibatkan ikan GMO

- Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.

iv. Pengimportan / pengeksportan vaksin / biologik untuk ikan:

- Perlu kelulusan daripada Ketua Pengarah Perikanan Malaysia.
- Perlu permit impor / eksport dari Bahagian Import/Eksport dan Data, MAQIS.

v. Pengimportan / pengeksportan vaksin / biologik GMO untuk ikan:

- Perlu kelulusan daripada Ketua Pengarah Perikanan Malaysia.
- Perlu permit import / eksport dari Bahagian Import/Eksport dan Data, MAQIS.
- Perlu kelulusan LBK melalui JBK.

vi. Pemantauan aktiviti melibatkan vaksin / biologik GMO untuk Ikan:

- Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.

vii. Penghasilan vaksin / biologik GMO untuk ikan di dalam negara:

- Aktiviti kegunaan terkawal serta proses penghasilan vaksin / biologik GMO untuk ikan dikawal selia oleh JBK.
- Aktiviti ujian klinikal dan penjualan vaksin / biologik untuk ikan dikawal selia oleh DOF.

MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU (SEMANANJUNG MALAYSIA)

JABATAN PERIKANAN MALAYSIA (DOF)

KEMENTERIAN	AGENSİ KERAJAAN DAN AKTA BERKAITAN		KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGİ		Mikroorganisma yang teribat dengan:						Tisu Manusia / Lain-lain		İkan*	Haiwan dan Hasilan		Tumbuhan, Produk Tumb. Artikel Terkawal & Tumb Akuatik		Perhutanan		Vaksin/Biologik				Lain-lain					
					Manusia		Makanan Manusia		Kelulusan	Permit Import/Eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport		Kelulusan	Permit import/ eksport	Kelulusan	Permit import/ eksport	Kelulusan	Permit Import/ Eksport	Kelulusan	Permit Import/ Eksport	Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Kelulusan	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan	Permit Import /Eksport	Pelabelan GMO		
					Biopestisida	Biofertiliser	Bioremediasi																						
KASA	Jabatan Biokeselamatan	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM	GM	GM	GM	GM				GM		GM		GM ^a		GM	GM	GM ^a		GM ^a		GM ^b	GM	GM		GM ^c	
				Jabatan Perikanan																									
MAFI	Jabatan Perikanan	Akta Perikanan 1985 [Akta 317]	Bahagian Biosekuriti Perikanan									√																	
																										√			

Nota:		Rujukan:	
GM ^a	Kegunaan terkawal dan penghasilan		
GM ^b	Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952		
GM ^c	JBK mengawal selia semua perlabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawal selia oleh BKMM (Peraturan-Peraturan Makanan 1985)		
Ikan*	Ikan seperti definasi dalam Akta Perikanan 1985		



BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN KEMENTERIAN SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI (MOSTI) JABATAN KIMIA MALAYSIA (KIMIA)

CATATAN

i. Pengesanan GMO

- Jabatan Kimia Malaysia (JKM) menjalankan analisis pengesanan GMO ke atas sampel-sampel yang dihantar oleh JBK dan agensi berkaitan untuk tujuan pemantauan dan penguatkuasaan.

MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU (SEMENANJUNG MALAYSIA)

JABATAN KIMIA MALAYSIA (KIMIA)

KEMENTERIAN	AGENS KERAJAAN DAN AKTA BERKAITAN		KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI	Lain-lain				
				Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan		Pelabelan GMO
						Kelulusan	Permit Import/ Eksport	
KASA	Jabatan Biokeselamatan							
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM ^b	GM	GM		GM ^c	
MOSTI	Jabatan Kimia Malaysia							
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Unit GMO		✓				
Nota:								
Rujukan:								
GM ^b	Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952							
GM ^c	JBK mengawalselia semua perlabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawalselia oleh BKKM (Peraturan-Peraturan Makanan 1985)							



**BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN
KEMENTERIAN TENAGA DAN SUMBER ASLI (KeTSA)
INSTITUT PENYELIDIKAN PERHUTANAN MALAYSIA (FRIM)**

CATATAN	
i.	Pengesanan GMO Jabatan Kimia Malaysia (JKM) menjalankan analisis pengesanan GMO ke atas sampel-sampel yang dihantar oleh JBK dan agensi berkaitan untuk tujuan pemantauan dan penguatkuasaan.

**MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU
(SEMANANJUNG MALAYSIA)
INSTITUT PENYELIDIKAN PERHUTANAN MALAYSIA (FRIM)**

KEMENTERIAN	AGENS KERAJAAN DAN AKTA BERKAITAN	KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI	Lain-lain				
			Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan		Pelabelan GMO
					Kelulusan	Permit Import/ Eksport	
KASA	Jabatan Biokeselamatan						
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM ^b	GM	GM		GM ^c
KeTSA	Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia						
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Makmal Genetik		√			
Nota:							
Rujukan:							
GM ^b Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952							
GM ^c JBK mengawalselia semua pelabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawalselia oleh BKKM [Peraturan-Peraturan Makanan 1985]							



BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN KEMENTERIAN TENAGA DAN SUMBER ASLI (KeTSA) JABATAN PERHUTANAN SEMENANJUNG MALAYSIA (JPSM)

CATATAN

- i. Aktiviti melibatkan penanaman pokok hutan di hutan simpanan kekal:**
 - Perlu kelulusan daripada Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia (JPSM)
- ii. Aktiviti melibatkan penanaman pokok hutan GMO di hutan simpanan kekal:**
 - Perlu kelulusan daripada Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia (JPSM)
 - Perlu kelulusan LBK melalui JBK.
- iii. Aktiviti melibatkan pengeluaran hasil hutan dari hutan simpanan kekal:**
 - Perlu kelulusan dan mendapatkan lesen daripada Jabatan Hutan di bawah pihak berkuasa negeri.
- iv. Pemantauan aktiviti penanaman pokok hutan GMO di hutan simpanan kekal:**
 - Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP) dan agensi berkaitan.

MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU (SEMANANJUNG MALAYSIA)

JABATAN PERHUTANAN SEMENANJUNG MALAYSIA (JPSM)

KEMENTERIAN	KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI		Perhutanan		Lain-lain				
			Penanaman	Pengeluaran Hasil	Produk Farmaseutikal	Pengesanan GMO	Makanan Haiwan dan Bahan Tambahan		Pelabelan GMO
			Kelulusan				Kelulusan	Permit Import/ Eksport	
KASA	Jabatan Biokeselamatan								
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM	GM	GM ^b	GM	GM		GM ^c
KeTSA	Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia								
	Akta Perhutanan Negara 1984 [Akta 313]	Bahagian Penguatkuasaan Hutan	✓	✓					
Nota:			Rujukan:						
GM ^b	Dikawal selia oleh Akta Jualan Dadah 1952								
GM ^c	JBK mengawalselia semua pelabelan GMO kecuali makanan manusia yang dikawalselia oleh BKKM (Peraturan-Peraturan Makanan 1985)								



BIDANG KUASA JABATAN BIOKESELAMATAN (JBK) DENGAN KEMENTERIAN TENAGA DAN SUMBER ASLI (KeTSA) BAHAGIAN PENGURUSAN BIODIVERSITI DAN PERHUTANAN (BBP)

CATATAN

- i. **Pengimportan/pengeksporan ikan, haiwan, tumbuhan, produk tumbuhan, artikel terkawal, tumbuhan akuatik (Seperti senarai dalam Akta Perdagangan Antarabangsa Mengenai Spesis Terancam 2008 [Akta 686])**
 - Perlu kelulusan daripada Bahagian Pengurusan Biodiversiti dan Perhutanan (BBP), KETSA.
- ii. **Aktiviti melibatkan pengubahsuaian genetik ikan, haiwan, tumbuhan, produk tumbuhan, artikel terkawal, tumbuhan akuatik (Seperti senarai dalam Akta Perdagangan Antarabangsa Mengenai Spesis Terancam 2008 [Akta 686])**
 - Perlu kelulusan LBK melalui JBK.
- iii. **Pemantauan aktiviti melibatkan pengubahsuaian genetik ikan, haiwan, tumbuhan, produk tumbuhan, artikel terkawal, tumbuhan akuatik (Seperti senarai dalam Akta Perdagangan Antarabangsa Mengenai Spesis Terancam 2008 [Akta 686])**
 - Dilaksanakan oleh JBK melalui Seksyen Pemantauan dan Penguatkuasaan (SPP), dengan kerjasama MAQIS dan agensi berkaitan untuk membuat pensampelan.
- iv. **Aktiviti melibatkan sumber biologi/genetik yang tertakluk di bawah Akta Akses kepada Sumber Biologi dan Perkongsian Faedah 2017**
 - Perlu permit sumber biologi daripada BBP, KETSA.

MATRIKS PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU (SEMENANJUNG MALAYSIA)

BAHAGIAN PENGURUSAN BIODIVERSITI DAN PERHUTANAN (BBP)

KEMENTERIAN	KAJIAN / PRODUK BIOTEKNOLOGI		Mikroorganisma yang teribat dengan:					Ikan*		Haiwan dan Hasilan		Tumbuhan, Produk Tumbuhan, Artikel Terkawal & Tumbuhan Akuatik		
			Manusia	Makanan Manusia	Biopestisida	Biofertiliser	Bioremediasi	Permit import/Eksport	Kelulusan	Permit import/eksport	Kelulusan	Permit import/eksport	Kelulusan	Permit import/eksport
			Kelulusan											
KASA	Jabatan Biokeselamatan													
	Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678]	Lembaga Biokeselamatan / Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan	GM	GM	GM	GM	GM		GM		GM		GM ^a	
KeTSA	Bahagian Pengurusan Biodiversiti dan Perhutanan													
	Akta Perdagangan Antarabangsa Mengenai Spesis Terancam 2008 [Akta 686]	Bahagian Pengurusan Biodiversiti dan Perhutanan							v ^f		v ^f		v ^f	
	Akta Akses kepada Sumber Biologi dan Perkongsian Faedah 2017 [Akta 795]							v ^g	v ^g		v ^g		v ^g	
Nota:														
Rujukan:														
GM ^a	Kegunaan terkawal dan penghasilan													
v ^f	Hanya melibatkan Akta Perdagangan Antarabangsa Mengenai Spesis Terancam 2008 [Akta 686]													
v ^g	Hanya melibatkan akses kepada sumber biologi/genetik sahaja													
Ikan*	Ikan seperti definasi dalam Akta Perikanan 1985													



GALERI PENGUATKUASAAN BIOKESELAMATAN BERSEPADU ANTARA AGENSI SEMENANJUNG MALAYSIA







ALAMAT, E-MEL DAN NOMBOR UNTUK DIHUBUNGI BAGI AGENSI-AGENSI BERKAITAN

KEMENTERIAN ALAM SEKITAR DAN AIR (KASA)

Jabatan/Agensi	Bahagian/Seksyen/Cawangan
Jabatan Biokeselamatan Aras 1, Podium 2, Wisma Sumber Asli, Presint 4, 62574 Putrajaya. Tel. : 03 8886 1580 Faks : 03 8890 4935 E-mel : dob@biosafety.gov.my	Seksyen Penguatkuasaan dan Pemantauan Aras 1, Podium 2, Wisma Sumber Asli, Presint 4, 62574 Putrajaya. Tel. : 03 8886 1781 Faks : 03 8890 4935

KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA (MOH)

Jabatan/Agensi	Bahagian/Seksyen/Cawangan
Biro Pengawalan Farmaseutikal Kebangsaan Kementerian Kesihatan Malaysia Lot 36, Jalan Universiti, 46200 Petaling Jaya, Selangor Darul Ehsan Tel. : 03-7883 5400 Faks : 03-7956 2924 E-mel : npdra@npdra.gov.my	
	Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan Kementerian Kesihatan Malaysia Aras 4, Menara Prisma, No. 26, Jalan Persiaran Perdana, Presint 3 Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, 62675 Putrajaya Tel. : 03-8885 0797 Faks : 03-8885 0790 E-mel : mdsalim@moh.gov.my
	Bahagian Kawalan Penyakit Kementerian Kesihatan Malaysia Aras 3, 4 Dan 6, Blok E10, Kompleks E, Presint 1, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan 62590 Putrajaya Tel. : 03-8883 4527 Faks : 03-8888 6270 E-mel : dr_norhayati@moh.gov.my
	Makmal Keselamatan dan Kualiti Makanan Makmal Keselamatan dan Kualiti Makanan Selangor Blok C, Jalan Langat, Bandar Botanik 41200 Klang, Selangor Tel. : 03-6126 2000 Faks : 03-8888 5631 E-mel : kamarudzamani@moh.gov.my
	Makmal Kesihatan Awam Kebangsaan Kementerian Kesihatan Malaysia Lot 1853, Kampung Melayu 47000 Sungai Buloh Selangor Tel. : 03-6126 2000 Faks : 03-6140 2249 E-mel : mkak_careline@moh.gov.my

KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI MAKANAN (MAFI)

Jabatan/Agensi	Bahagian/Seksyen/Cawangan	
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Wisma Tani, Blok Podium, Lot 4G1, Presint 4 Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan 62630 Putrajaya. Tel. : 03-8870 2104 Faks : 03-8888 6472 E-mel : pro@dvvs.gov.my	Seksyen Perkhidmatan Import/Eksport Aras 5, Lot 4G1, Blok Podium, Wisma Tani, No. 28 Persiaran Perdana, Presint 4 Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan 62630 Putrajaya Tel. : 03-8870 2010 Faks : 03-8888 6472	Seksyen Kawalan Penyakit Haiwan & Zoonatik Aras 5, Lot 4G1, Blok Podium, Wisma Tani, No. 28 Persiaran Perdana, Presint 4 Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan 62630 Putrajaya Tel. : 03-8870 2104 Faks : 03-8888 6472
	Seksyen Pemakanan Haiwan Aras 2, Lot 4G1, Blok Podium, Wisma Tani, No. 28 Persiaran Perdana, Presint 4 Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan 62630 Putrajaya Tel. : 03-8870 2000 Faks : 03-8888 5631	
Jabatan Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS) Aras 4, Menara 4G1, Wisma Tani No. 28, Persiaran Perdana, Presint 4 Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan 62624 Putrajaya. Tel. : 03-8870 8000 Faks : 03-8870 8056 E-mel : feedback@maqis.gov.my	Bahagian Import/Eksport dan Data Aras 4, Menara 4G1, Wisma Tani, No. 28, Persiaran Perdana, Presint 4 Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan 62624 Putrajaya. Tel. : 082 237853 Faks : 082 237837	
Jabatan Pertanian Aras 7-17, Wisma Tani, No. 30 Persiaran Perdana, Presint 4, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, 62624 Putrajaya. Tel. : 03 8870 3000 Faks : 03 8888 5069 E-mel : pro@doa.gov.my	Bahagian Biosekuriti Tumbuhan Tingkat 1-3, Wisma Tani, Jalan Sultan Salahuddin, 50632 Kuala Lumpur. Tel. : 03 2030 1400 Faks : 03 2691 3550	Bahagian Kawalan Racun Perosak (LRMP) Tingkat 4-6, Wisma Tani, Jalan Sultan Salahuddin, 50362 Kuala Lumpur. Tel. : 03 2030 1400 Faks : 03 2691 7551
Jabatan Perikanan Jabatan Perikanan Malaysia Aras 1-6, Blok Menara 4G2, Presint 4, 62628 Putrajaya. Tel. : 03-8870 8000 Faks : 03-8870 8056 E-mel : feedback@maqis.gov.my	Bahagian Biosekuriti Perikanan Aras 3, Podium 2, No. 30 Persiaran Perdana, Presint 4, 62628 Putrajaya. Tel. : 03-88704606 Faks : 03-88903794	



ALAMAT, E-MEL DAN NOMBOR UNTUK DIHUBUNGI BAGI AGENSI-AGENSI BERKAITAN

KEMENTERIAN TENAGA DAN SUMBER ASLI (KeTSA)

Jabatan/Agensi	Bahagian/Seksyen/Cawangan
Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia Jalan Sultan Salahuddin, 50660 Kuala Lumpur. Tel. : 03-2616 4488 Faks : 03-2692 5657	Bahagian Penguatkuasaan Hutan Jalan Sultan Salahuddin, 50660 Kuala Lumpur Tel. : 03-2616 4488 Faks : 03-2692 5657
Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia 52109 Kepong, Selangor. Tel. : 03-6279 7000 Faks : 03-6273 1314 E-mel : feedback@frim.gov.my	Makmal Genetik Bahagian Bioteknologi Perhutanan Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM) 52109 Kepong, Selangor. Tel. : 03-6279 7129 Faks : 03-6280 4614 E-mel : norwati@frim.gov.my
	Bahagian Pengurusan Biodiversiti dan Perhutanan Kementerian Tenaga dan Sumber Asli Aras 12, Wisma Sumber Asli, Presint 4, 62574 Putrajaya. Tel. : 03-8886 1129 Faks : 03-8890 4021 E-mel : khairulnaim@ketsa.gov.my

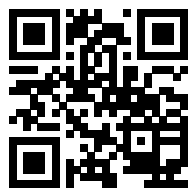
KEMENTERIAN SAINS TEKNOLOGI DAN INOVASI (MOSTI)

Jabatan/Agensi	Bahagian/Seksyen/Cawangan
Jabatan Kimia Malaysia Jalan Sultan, 46661 Petaling Jaya, Selangor Tel. : 03-7985 3000 Faks : 03-7985 3092 E-mel : projkm@kimia.gov.my	Unit GMO Bahagian Keselamatan Alam Sekitar Jabatan Kimia Malaysia, Jalan Sultan, 46661 Petaling Jaya, Selangor. Tel. : 03-7985 3026 Faks : 03-7985 3092

Jabatan Biokeselamatan

Laman web: www.biosafety.gov.my

E-mel: dob@biosafety.gov.my



ISBN 978-967-18663-0-6



9 789671 866306